

ET VE BALIK KURUMU

Türkiye'de hayvancılığın ve balıkçılığın geliştirilmesine yönelik, 3780 sayılı Milli Koruma Kanunu'nun 6. maddesi uyarınca, 28.08.1952 tarih ve 3/15597 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanarak, K/871 sayılı Koordinasyon Kurulu Kararı ile 1 Ekim 1952 tarihinde, Ticaret Bakanlığı'na bağlı, 40 milyon TL sermayeli bir İktisadi Devlet Teşekkülü olarak kuruldu. Kurum; ilk et kombinasını 1953 yılında Erzurum'da açtı. Bunu; 1955 yılında Ankara, 1956 yılında Konya ve Zeytinburnu Et Kombinaları takip etti. Daha sonraki yıllarda, 28 et kombinası, iki tavuk kombinası, iki balık mamulleri fabrikası ve bir Et Mamulleri Üretim Tesisi, yurdun çeşitli bölgelerindeki soğuk depoları ve Frigorifik Tır Filosu ile hizmet ağı genişletilerek, sektörün en büyük et entegre şirketi haline geldi.

KURULUŞ AMACI VE SETÖRDEKİ YERİ

Et ve Balık Kurumu'nun kuruluşundaki ana amaç; Ülke hayvancılığının ve besiciliğinin istikrarlı bir şekilde gelişiminin sağlanması. Bu amaca dönük olarak;

1- Kasaplık hayvan, et, balık ve kümes hayvanlarını alır, satar, gerektiğinde ithal eder, işleyerek mamul hale getirir, yan ürünleri üretir ve bunları muhafaza eder, iç ve dış piyasada satar ve değerlendirir, piyasa istikrarını sağlayarak halkın beslenmesine yardımcı olur.

- 2- Bunlarla ilgili etüt, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunur.
- 3- Faaliyet konuları ile ilgili olmak üzere yurt içinde ve yurt dışında;
 - a) Tesisler kurabilir, işletebilir, satın alabilir, satabilir, kiraya verebilir veya kiralayabilir. Bunlarla ilgili taahhüt ve müşavirlik hizmetlerini yapabilir ve yaptırabilir.
 - b) Gerekli her türlü malzemeyi temin ve tedarik eder.
 - c) Hurda ve devre dışı malzemeleri satabilir.
 - d) Gerektiğinde temsilcilikler ve satış üniteleri kurabilir.
 - e) Müesseseler, bağlı ortaklıklar ve iştirakler kurabilir.
 - f) Kendisine veya üçüncü şahıslar ait emtianın taşımacılığını yapar.
 - g) Soğuk depoculuk hizmetleri yapar.
- 4- İstihdamı geliştirme çalışmaları çerçevesinde düzenlenen tecrübe kazandırma programlarının uygulanmasını sağlar.
- 5- Kurulmuş ve kurulacak küçük ve orta büyüklükteki kuruluşlara idare ve teknik alanlarda rehberlik yapar.

ISO 9002 kalite belgesi sahibi olan Kurumun faaliyet gösteren yedi kombinasında; yıllık 69 bin ton/yıl kırmızı et, 9 bin ton/yıl kanatlı et, 2 bin 307 ton/yıl şarküteri ile 5 milyon 250 bin adet/yıl et konservesi üretim kapasitesi mevcut. Depolama kapasitesi ise 10 bin 849 ton/yıl.

KURUMUN ÜRETTİĞİ ET VE ET ÜRÜNLERİ

- a) Sığır Eti ve Preparatları: Sığır ön ve arka çeyrek, pistole, kısa pistole, but, orta kemikli but, üst but, alt but, gerdan, kol, üst kol, alt kol, fileto, bonfile, kontrfile, pizola, antrekot, biftek, rosto, yumurta, nuar, sokum, tranç, kaburga, kuşbaşı, kıyma.
- b) Koyun Eti ve Preparatları: Koyun gövde, uzun but, but, uzun kol, kol, pizola, but yarması, gerdan, kaburga, kuşbaşı, kıyma.
- c) Tavuk Eti ve Preparatları: Bütün tavuk, arka 1/4 parça, ön 1/4 parça, göğüs, but, alt but, üst but, kanat, boyun, kemiksiz göğüs, pizola.

ÖZELLEŞTİRME SÜRECİ

- 18.06.1984 tarih ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname, bu Kararnameye bağlı olan diğer kararnameler ve bunlara dayanılarak çıkarılan Ana Statü Hükümlerine göre faaliyetini sürdüren Kurum; 20.05.1992 tarih ve 92/3088 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile özelleştirme kapsamına alındı.
- Yüksek Planlama Kurulu'nun (YPK) 22.01.1993 tarih ve 93/2 sayılı Kararı ile "Et ve Balık Ürünleri A.Ş." haline dönüştürüldü.
- 15 et kombinası ve bir iştirak, 26-28 Temmuz 1995 tarihleri arasında satışa çıkarıldı ve 11 et kombinası ile bir iştirak satıldı.
- Şirketlerin, Et ve Balık Kurumu bünyesinde birleştirilmelerine ilişkin

Genel Kurul Kararları, 11 Kasım 1997 tarih ve 4416 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde yayınlanarak yürürlüğe girdi. Böylece; Yem Sanayii ve Ticaret A.Ş. ile Süt Endüstrisi A.Ş.'nin tüzel kişilikleri sona erdirildi.

- 1999 yılında TESTAŞ ve ÇİTOSAN A.Ş. Şirket bünyesinde birleştirildi.
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın (ÖİB) 05.01.2000 tarih ve 01 sayılı Kararı ile Burdur, Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 04.02.2000 tarih ve 2000/5 sayılı Kararı ile de Sivas, Eskişehir ve Gaziantep Et Kombinaları satıldı.
- 10.09.2001 tarih ve 2001/50 sayılı ÖYK Kararı ile MEYBUZ Meyve ve Buzlu Muhafaza ve Enternasyonal Nakliyat A.Ş.'de bulunan yüzde 99.57 oranındaki hisseleri ile YASATAŞ Turistik Tesisler Sanayi Ticaret Nakliyat İnşaat A.Ş.'nin Özelleştirme İdaresine ait hisseleri nominal bedel üzerinden Kuruma devredildi. Daha sonra HAVELSAN da kurum iştirakleri arasına girdi.
- ÖYK'nın 06.03.2000 tarihli Kararı ile Sakarya Et Kombinası'nın kapatılması kararlaştırıldı, ancak; 28.01.2001 tarih ve 2001/21 sayılı Karar ile kapatılma işlemi durduruldu. ÖYK'nın 03.01.2003 tarih ve 2003/01 sayılı Kararı ile de kapatılma işlemi iptal edildi.
- 28.01.2001 tarih ve 2001/22 sayılı

Karar ile Fatsa Balıkçılık İşletmesi, On Dokuz Mayıs Üniversitesi'ne tahsis için Maliye Hazinesi'ne devredildi.

- Haydarpaşa Et Sanayi İşletmesi Müdürlüğü ile Zeytinburnu Et Kombinası Müdürlüğü, ÖYK'nın 24.04.2003 tarih ve 2003/15 sayılı Kararı ile kapatıldı.
- 2004 yılında, Kuruma bağlı olarak faaliyetini sürdüren kombinalardan Adana, Kayseri Et Kombinası ile Manisa Et ve Tavuk Kombinası, Sincan Et Sanayi İşletmesi ve Tavuk Kombinası ile Samsun Soğuk Deposu'nun varlık satışı yöntemiyle özelleştirilmesi için ÖİB tarafından ihaleleri yapıldı. Adana ve Kayseri Kombinalarına yeterli katılım olmadığından ihale iptal edildi. Manisa Et ve Tavuk Kombinası, Sincan Et Sanayi İşletmesi ve Tavuk Kombinası ÖYK'nın 12.05.2004 tarih ve 2004/36 sayılı Kararı ile satıldı. Manisa Et ve Tavuk Kombinası 25 Haziran 2004 tarihinde alıcı firmaya devredildi. Yine satışa çıkarılan Samsun Soğuk Hava Deposu, ÖİB'nin 03.05.2004 tarih ve 2004/ÖİB-K-21 sayılı Kararı ile satılarak, 14 Haziran 2004 tarihinde alıcı firmaya devredildi. Satışa çıkarılan Sincan Et Sanayi İşletmesi ve Tavuk Kombinası'nın satışına ait ÖYK'nın 12.05.2004 tarih ve 2004/36 sayılı Kararı, yine ÖYK'nın 03.08.2004 tarih ve 2004/56 sayılı Kararı ile iptal edildi.
- Kayseri Et Kombinası, ÖYK'nın 08.11.2004 tarih ve 2004/111 sayılı Kararı ile kapatılarak, Kayseri Büyükşehir Belediyesi'ne devredildi.
- Konya Et Kombinası, ÖYK'nın 08.11.2004 tarih ve 2004/114 sayılı Kararı ile Konya Meram Belediyesi'ne devredildi.
- Kurum, ÖYK'nın 26.08.2005 tarih ve 2005/104 sayılı Kararı ile

özelleştirme kapsam ve programından çıkartılarak eski statüsüne iade edildi. 06.10.2005 tarih ve 25958 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karar ile de Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'na bağlandı. Bu kapsamda hazırlanan Ana Statü, YPK'nın 24.07.2006 tarih ve 2006/T-25 sayılı Kararı ile onaylandı. 17 Ağustos 2006 tarihinde Ticaret Sicil Gazetesinde, 22.08.2006 tarih ve 26267 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Çeşitli bölgelerde bulunan iş yerlerinin büyük kısmı özelleştirilen Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğü, bugün yedi işyeri ile faaliyetlerini sürdürüyor.

ŞU ANDA MEVCUT OLAN KOMBİNALAR

- 1- Adana Et Kombinası
- 2- Ağrı Et Kombinası
- 3- Bingöl Et Kombinası
- 4- Diyarbakır Et Kombinası
- 5- Erzurum Et Kombinası
- 6- Sakarya Et Kombinası
- 7- Van Et Kombinası

